

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XI. De cambiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

nicipali statuto plecti solent, puniri debeat. Mandantes
 tam urbis prefatae Gubernatori, & Curiae causarum Cam-
 erae Apostolicae generali auditori, quam omnibus &
 singulis nostris & sedis Apostolicae in quibuscunque pro-
 vinciiis legatis & vicelegatis, necnon quarumcunque ci-
 vitarum, terrarum, oppidorum, & locorum, nobis & ei-
 dem sedi tam mediate quam immediate subsectorum,
 Gubernatoribus, Pratoribus, Capitaneis, Commissariis,
 & aliis quibuscunque iudicibus, quavis etiam subdele-
 gata potestate fungentibus, ut praesentes nostras invio-
 labilitate in eorum iudiciis observent, nec contra tales, nisi
 illarum forma servata, procedere audeant vel praesumant.
 Distinctius quoque inhibentes quibuscunque terrarum,
 oppidorum & locorum dominis, in temporalibus in vir-
 tute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis, &c.
 poenis, ne sic in praemissis iudicantes eorum seculari au-
 ditoritate molestare, inquietare, perturbare, vel impedire
 audeant vel praesumant.

TITVLVS XI.
 DE CAMBIIS.

Pius Quintus.

Commutationi rerum ad res, sive pecunia ad pecuniam, quam
 Cambium mercatorum vulgus vocat, prohibito iudicio, & decla-
 ratio concessa.

CAP. I.

Incam pro nostro pastoralis officio curam diligenter
 incumbimus, ut Domini nostri ovis opportuna pro-
 animarum salute remedia adhibere minime differa-
 mus. Cum itaque ad aures nostras pervenerit, legiti-
 mum a cambiorum usum, quem necessitas, publica que
 utilitas induxit, saepenumero ob illiciti quatuor cupidi-
 tatem sic depravari, ut sub illius praetextu usurae praesi-
 tas a nonnullis exerceretur: Nos petitionibus, quae super
 his nuper nobis factae sunt, hac perpetuo valitura decre-
 tali respondendum esse duximus, ut neque dolosis sua
 fraus suffragetur, neque ignaros perdat inlicita: sic enim
 pastoris officium exequimur, dum gregem nobis com-
 missum ab aeterna damnationis periculo exipere modis
 omnibus studemus. Primum igitur damnamus ea om-
 nia cambia, quae sic nominantur, & ita confinguntur,
 ut contrahentes ad certas nundinas, seu ad alia loca cam-
 bia celebrare simulant, ad quae loca illi, qui pecuniam re-
 cipiunt, literas quidem suas cambii tradunt, sed non mit-
 tuntur, vel ita mittuntur, ut transacto tempore unde
 procefferant, inanes referantur, aut etiam nullis huius-
 modi literis traditis, pecunia ibi denique cum interesse
 repositur, ubi contractus fuerat celebratus: nam inter-
 dantes & recipientes usque a principio ita convenerat, vel
 certe talis intentio erat, neque quisquam est, qui in nundi-
 nis, aut locis supradictis huiusmodi literis receptis solu-
 tionem faciat. Cui malo simile etiam illud est, cum pec-
 unia, sive depositi, sive alio nomine ficti cambii tradun-
 tur, ut postea eodem loco, vel alibi cum lucro restitu-
 antur. Sed & in ipsis cambiis, quae realia appellantur,
 interdum (ut ad nos perferretur) Campsores praestitutum
 solutionis terminum lucro ex tacita vel expressa con-
 ventione recepto, seu etiam tantummodo promisso, dif-
 fiant districtius prohibemus. Porro ad tollendas quo-
 que in cambiis, quantum cum Deo possumus, occasiones
 peccandi fraudesque foeneratorum, statuimus, ne deinceps
 quisquam audeat sive a principio, sive alias, certum

^a De cambiis & cambiorum institutis ac abusu vide Ant.
 2. part. tit. 1. c. 7. §. 47. Laur. de Radulph. de usura c. consultat. p. 2.
 q. 26. Ang. Sylv. Tab. Cajet. 1. art. de camb. Soto de iustit. & iure.
 lib. 9. c. art. 4. Navar. c. 27. Ioseph. Angles. de camb.

& determinatum interesse, etiam in casum non solu-
 tionis, pacisci, neque realia cambia aliter quam pro pri-
 mis nundinis, ubi illa celebrantur, ubi vero non cele-
 brantur, pro primis terminis iuxta receptum locorum
 usum exercere, ab usillo pro fus rejecto, cambia pro se-
 cundis & deinceps nundinis, sive terminis exercendi.
 Curandum autem erit in terminis, ut ratio habeatur lon-
 ginitatis & viciniae locorum, in quibus solutio de-
 stinatur, ne dum longiores praesuntur, quam loca desti-
 nata solutionis desiderant, foeneratori detur occasio. Qui-
 cunque contra hanc nostram constitutionem commiserit,
 poenis a sacris canonibus contra usurarios inflictis se no-
 verit subiacere. Eos vero, qui conspirationes fecerint, vel
 congestam undequae pecuniam ita ad se redigerint, ut qua-
 si monopolium pecuniae facere videbuntur, poenis, quae
 iure contra exercentes monopolia constituta sunt, tene-
 ri sancimus. Rom. 5. Cal. Febr. 1575.

TITVLVS XII.
 DE FORMA CONTRAHENDI
 censum.

Pius Quintus.

Census est rei immobilis fructifera in pecunia numerata contra-
 ctus, nec super fructibus census auferri vel creari potest, cuius pres-
 tum semel constitutum immobile permanet.

CAP. I.

Cum onus Apostolicae servitutis obeuntes, cogno-
 verimus innumeros celebratos fuisse, & indes
 celebrari censuum contractus, qui nedum non
 continentur intra limites a nostris antecessoribus eisdem
 contractibus statutos, verum etiam quod deterius est,
 contrariis omnino passionibus, propterea ardentem ava-
 ritiam stimulum, legum etiam divinarum manifestum con-
 temptum praese ferunt, animarum, prout tenemur, saluti
 consulentes, ac piarum mentium petitionibus etiam sa-
 tisfacientes, tam gravi morbo, lathiferoque; veneno salu-
 tari antidoto non mederi.

Hac igitur nostra constitutione statuimus a, censum
 seu annum reditum creari, constitutive nullo modo posse,
 nisi in re immobili, aut quae pro immobili habeatur,
 de sui natura fructifera, & quae nominatim certis finibus
 designata sit.

Rursum nisi vere in pecunia numerata, praesentibus re-
 sibus, ac Notario, & in actu celebrationis instrumenti,
 non autem prius recepto integro, iustoque; pretio.

Solutiones quas vulgo anticipatas appellant, fieri, aut
 in pactum deduci prohibemus.

Conventiones directae aut indirectae obligantes ad casus
 fortuitos eum, qui alias ex natura contractus non te-
 netur, nullo modo valere volumus.

Quemadmodum nec pactum, auferens aut restringens
 facultatem alienandi rem censui suppositam, quia volu-
 mus rem ipsam semper, & liberè, ac sine solutione laudem-
 mii, seu quinquagesimae, aut alterius quantitatis vel rei,
 tam inter vivos, quam in ultima voluntate alienari.

Vbi autem vendenda sit, volumus dominum censum aliis
 omnibus praeferi, eique denunciari conditiones qui-
 bus vendenda sit, & per mensum expectari.

Pacta continentia morasum censum debitorem teneri
 ad interesse lucri cessantis, vel ad cambium, seu certas
 expensas aut certa salaria, aut ad salaria, seu expensas me-

^a Census variae significatione explicantur apud Castidor. lib. 3.
 variar. epist. penult. & l. 2. §. post deinde. ff. de origine iur. Theo-
 phil. in §. ult. instit. de Libertinis, quomodo vero differat a pen-
 sione emphyteutica, & alia similibus, habet ex gloss. & Pan. in cap.
 constitutus, de rebus fructibus. & Bal. in tit. de pace Const. in
 verb. persolvere.

